

ПРИРОДА ІНСАЙД

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЧАСОПИС НПП "ЧЕРЕМОСЬКИЙ"

ШАФРАН ГЕЙФЕЛЯ – НІЖНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ГІР

Прихід весни завжди асоціюється в нас з красою, ніжністю та початком нового життя. Зазвичай, як тільки з гір сходить сніг, карпатські полонини вистилаються квітами. Особливо ж мальовничо виглядають фіолетові килими шафрану. Багато хто називає їх крокусами або ж як кажуть в Карпатах - бриндуші.

Початок цвітіння часто настає, коли ще на галявинах лежить сніг. Здебільшого, цілі долини крокусів можна зустріти на початку чи в середині травня. Тоді їх популяція буде максимальною.

Квітне від березня до середини квітня протягом 20-25 днів.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

1-й квартал 2024 року (3)

ПУТИЛЬЩИНА: УНІКАЛЬНІСТЬ, ЯКУ ВАРТО ЗБЕРЕГТИ

Путильщина – чи не єдиний гуцульський регіон, який практично невідомий у колах туристів та мандрівників. На це є об'єктивні причини, зокрема, відсутність якісних доріг та практичної стратегії рекреаційного розвитку краю, яка б комплексно охоплювала усі аспекти. Але у цьому досить пізньому розвитку на фоні інших гуцульських районів є її свої переваги.

Нині потрібно акцентувати увагу на тому, як зберегти унікальність краю, адже Путильщина є найвисокогірнішим регіоном Буковини. Тут зосереджений цілий ряд рідкісних рослин. Лише на Чорному Долі – в майже магічному за думкою науковців місці, ростуть клякwa, едельвейси та чорнянка карпатська.

Також у горах Путильщини є неймовірні пам'ятки природи і завдання працівників установи – не просто розповісти людям про них, а й створити комфортні умови для відвідування. Зокрема, минулого року на горі Томнатик (де розміщені куполи колишньої радіостанції «Памір») збудовано гоґдалку, яка є найвищою над рівнем моря в Чернівецькій області. На іншій території, що належить парку, облаштували кілька рекреаційних місць, де можна відпочити та насолодитись красою гір. А віднедавна будь-хто може дізнатися прогноз погоди на найближчі кілька днів, адже на Памірі працює метеостанція, звідки в режимі онлайн відстежуються дані. Це значно спрощує планування мандрівок у гори.

Йдучи у ногу з часом, спільно з партнерами – Франкфуртським зоологічним товариством, на Путильщині розробили віртуальний тур високогірною територією. Тож тепер людина, перш ніж вирішити, чи варто їхати на Путильщину, зможе переглянути онлайн найкращі місця краю.

Кроки для збереження та відновлення природи

Наразі колектив парку працює над тим, щоб вся діяльність на території була максимально природною. Тобто, якщо говорити про звірів, то це не мають бути звіринці чи зоопарки для відвідувачів. Тварини повинні жити в природі. А завдяки співпраці з польськими партнерами, вже вдалося відкрити перший реабілітаційний центр для звірів в селі Перкалоб. Це три вольєри закритого типу та одна загорожа на 7000 квадратних метрів для копитних. Тут тваринам будуть надавати потрібну допомогу і відпускати в дику природу.

Франкфуртське зоологічне товариство, допомагає «Черемоському» та ще 11 національно-природним паркам в Карпатах та на Поліссі будувати роботу на європейському рівні. Вони надають методичну допомогу, забезпечують обладнанням та матеріалами.

Замість транзитної зони – туристичну Мекку

У будь-якому випадку жителі Путильщини мають тактовно піти до запровадження рекреаційної діяльності на території високогір'я Буковинських Карпат. Адже маємо наочний приклад того, як може страждати природа від людського недбалства. Зокрема, до початку війни в Україні існувало більше 60 заповідників та національно-природних парків. Після вторгнення недосусідів частина з них потрапила в окупацію і систематично знищується. Страждають не тільки люди, а й природа і потрібні десятиліття, аби відновити природний баланс.

Сьогодні наш регіон ще можна вважати непізнаним через те, що немає розвинутої дорожньої інфраструктури. З відкриттям пунктів пропуску у Шепоті та Руській, Путильщина опиниться в самому центрі цього людського потоку. І тут найголовніше – зробити все, аби вона була не просто транзитною зоною, а справді туристичним магнітом Буковини.

ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА – ВНЕСОК У МАЙБУТНЄ!

У нашому парку ми прагнемо не лише зберігати та охороняти навколишнє середовище, але й популяризувати екологічну свідомість серед громадян та освічувати про важливість збереження природи.

Наші екоосвітні програми орієнтовані на різний віковий та соціальний склад аудиторії. Ми проводимо екскурсії, майстер-класи, лекції та інші заходи, які спрямовані на формування уявлення про природу та виховання поваги до неї.

Ми вважаємо, що екологічна освіта є важливим кроком до створення стійкого та гармонійного зв'язку між людиною та природою. Приєднуйтеся до наших програм та разом з нами вивчайте, дбайте та любіть наше надзвичайне довкілля!

ЯК ВРЯТУВАТИ ПЕРШОЦВІТИ?

Як врятувати першоцвіти.
Розповідає експерт ГО «ПіІС»
Володимир Яроцький

wownature.in.ua

Якщо першоцвіти виривають без цибульки, це шкодить рослині?

Шкодить:

- рослини не встигають утворити насіння, стеблина з трьома першоцвітами — це 45-60 насінин (які не стануть рослинами наступної весни);
- нектаром першоцвітів харчуються комахи — бджоли, джмелі, метелики. Якщо немає першоцвітів, немає їжі для комах.

Яке покарання за продаж червонокнижних першоцвітів?

Відповідальність несе людина, яка торгує червонокнижними рослинами, і та, яка їх купує.

За кожну рослину нараховується майнова шкода — 62 гривні; штраф від кількохсот до кількох тисяч гривень за порушення середовища зростання та порядку придбання та збуту рослин; діє стаття про незаконну торгівлю з рух та окреме покарання, якщо рослини зірвали на природоохоронній території.

Які першоцвіти найчастіше потрапляють у букети?

Найчастіше продають підсніжники, сон, шафран Гейфеля, білоцвіт весняний, проліски.

Якщо першоцвіти виривають без цибульки, це шкодить рослині? (продовження)

Шкодить:

- поживні речовини рослина накопичує не тільки в цибуліні, а й у пагоні. На місці зірваної рослини наступного року може вирости нова, але вона буде нижчою, з меншою квіткою. Якщо ж і ту рослину зірвуть, ще через рік, імовірно, з цибуліни вже нічого не виросте.

Чи можна вдома вирощувати підсніжники та інші червонокнижні рослини?

Ні, адже цибульку викопують у дикій природі, а це порушення закону. По-друге, як потім визначити, чи цей букет у лісі назбирав, чи на жлумбі виростили?

Усі першоцвіти червонокнижні?

Червонокнижні — усі види сну, підсніжник (білосніжний і складчастий), тюльпан дібровний, горицвіт весняний, первоцвіт дрібний, шафран сілчастий, шафран Гейфеля (крокус), цибуля ведмежа (черемша), рябчики.

Що робити, коли продають червонокнижні першоцвіти?

- Сфотографувати, зняти на відео продавця з рослинами, якщо це безпечно для вас!
- Дзвонити у 102. Найкраще — дочекатися патрульних. Навіть якщо поліція не приїде, ваша увага змусить продавця згорнути «бізнес».

Як можна милуватися першоцвітами без шкоди для природи?

- Не зривати їх і не купувати.
- Поїхати в національний природний парк і разом зі співробітником парку відвідати квітучу галявину.
- Вирощувати вдома квітучі рослини — примули, фіалки, нарциси, тюльпани, гліаденти, цикламени.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

1-й квартал 2024 року (3)

КОНКУРС НА НАЙКРАЩИЙ ПЛАКАТ-ЗАКЛИК "ПЕРВОЦВІТИ ПРОСЯТЬ ЗАХИСТУ"

Увага конкурс на найкращий плакат-заклик «ПЕРВОЦВІТИ ПРОСЯТЬ ЗАХИСТУ» (до Всеукраїнської акції по охороні первоцвітів)

УКРАЇНА

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК «ЧЕРЕМОСЬКИЙ»
м.п. Філадельфія, 35, с/а. Путила, Великопольський р-н, Чернівецька обл., 59100,
тел. директор 5-24-70, тел.факс 007380 2-32-88
e-mail: cheremoshskyi@ukr.net Клас ЄДРПОУ 36754266

№ 1/2-2/24-2024
01-02/04

ПОВІДОМЛЕННЯ

Про проведення конкурсу на найкращий плакат-заклик
«Первоцвіти просять захисту»
(до Всеукраїнської акції по охороні первоцвітів)

Відповідно до плану роботи відділу еколого-освітньої роботи та рекреації
НП «Черемоський» на 2024 рік, з метою популяризації серед молоді
бережливого ставлення до природи, залучення до вирішення проблеми
збереження первоцвітів, ознайомлення з рідкісними та зникаючими видами
рослинного світу, занесених до Червоної книги України, привернення уваги до
охорони рідкозростаючих рослин різного краю, доцільно до вищого відомо про
оголошення конкурсу на кращий плакат-заклик «Первоцвіти просять захисту».

Конкурс проводиться з 01 березня по 30 квітня 2024 року.
Бажаною логікою участі у конкурсі подати роботи для огляду членами
журі НП «Черемоський» до 30 квітня 2024 р. на адресу: смт. Путила, вул.
Філадельфія 35, офіс НП «Черемоський», відділ еколого-освітньої роботи та
рекреації. Електронна адреса: cheremoshskyi@ukr.net

Переможці конкурсу відшкодуватимуться грошима та подарунками.
Учасники конкурсів! !!

Додаток: умови участі в конкурсі в 3 прим. на 1 ар.

Директор НП «Черемоський»

Роман СРЕМА

Вас. Тарасів СРЕМА
0073807380

Умови проведення:

У конкурсі можуть брати участь, учні загальноосвітніх закладів освіти, а
також ентузіасти і любителі природи, що мають навиків та художні здібності
віком від 6 до 14 років.

I – категорія – 6 - 10 років (1-5 класи);
II – категорія – 10-14 років (5-9 класи).

Вимоги до подання робіт:

- креативний підхід;
- акуратність та охайність виконання;
- якість та естетичність;

Назва роботи	
Тематика	
Автор	
Вік	
Заклад	
Гурток	
Керівник	

Роботи надіслані після 30 квітня 2024 р. розглядатися не будуть.
Роботи учасників конкурсу не повертаються.

Детальні інформації за телефоном:
+380 96 112 8693

Відділ еколого-освітньої роботи та рекреації

ПІДГОДІВЛЯ ДИКИХ ТВАРИН НА ТЕРИТОРІЇ ПАРКУ

Незалежно від мінливих погодних умов, під час рейдів працівники парку здійснюють підгодовівлю диких тварин у відведених для цього місцях, а саме наповнення солонців сіллю, яка компенсує копитним зимову нестачу мінеральних речовин, для задоволення потреб різних видів тварин.

Ці заходи спрямовані на підтримку здоров'я тварин та збереження природного балансу в екосистемі національного парку.

ВЗЯЛИ НА РЕАБІЛІТАЦІЮ КАНЮКА ЗВИЧАЙНОГО

На початку 2024 року до нас зателефонував Євген – житель м. Чернівці, який повідомив, що під час поїздки на роботу ним було знайдено біля хвойного лісу великого хижого птаха, який біг перед машиною. Чоловік побачив, що на птаха почали нападати свійські коти. Птах не міг самостійно злетіти, тому чоловік вирішив втрутитись і врятувати пернатого. Він забрав птаха з вулиці, посадив у коробку та відвіз додому. Євген мусив повертатись на роботу, тому з птахом залишився його син Артем, який намагався нагодувати птаха зерном. Після повернення з роботи Євген також спробував нагодувати птаха але вже мотилем, однак той не охоче ним живився.

У соцмережі Євген знайшов інформацію, що НПП «Черемоський» приймає на реабілітацію тварин і птахів, які потребують догляду, та зателефонував директору Парку – Роману Єремі щодо виявленого ним птаха та надіслав фото за якими було визначено, що це канюк звичайний.

Канюк звичайний (*Buteo buteo*) – це вид хижих птахів з родини Яструбові (Accipitridae), в НПП «Черемоський» та околих є осілим (тобто можна побачити протягом всього року). Поліє на відкритих просторах. Живиться дрібними мишоподібними гризунами та птахами, може поїдати падаль. У природних умовах живе до 26 років, у неволі до 30 років. Перебуває під охороною Європейських конвенцій (Бернська конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі; Боннська конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин, CITES – Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення).

Врятована особина канюка звичайного знаходиться у реабілітаційному центрі у Перкалабському ПНДВ НПП «Черемоський». Працівники парку доглядають за птахом та забезпечують його необхідним кормом, згідно його харчових вподобань, до моменту, коли канюк відновить сили та зможе самостійно літати.

ОБЛІК ДИКИХ ТВАРИН В НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ»

Працівниками служби державної охорони природо-заповідного фонду було проведено зимовий облік диких тварин. При виборі методу проведення облікових робіт максимально використовували анкетно-опитувальний облік, на місцях підгодівлі та в місцях зимових скупчень тварин. Зібрані дані будуть використовуватися для наукової роботи, розробки заходів з охорони і підгодівлі диких тварин.

ЕКСПЕДИЦІЯ НА МЕЖІ СЕЗОНІВ

Старший науковий співробітник НПП «Черемоський», к.б.н., старший дослідник Діана Юзик здійснила триденну науково-дослідну експедицію на територію парку, під час якої дослідила фенологію ранньовесняних ефемероїдів, здійснила моніторинг в межах наукових полігонів, провела чистку штучних гніздівель перед початком гніздування птахів, маршрутні обліки та акустичні дослідження орнітофауни, дослідила фенологічні явища в житті земноводних та фенологію прильоту птахів під час першої хвилі весняної міграції.

Черемоський
національний природний парк

Міністерство
захисту довкілля
та природних ресурсів
України

Природно-
заповідний
фонд України

ПЕРЕЛІК ПЛАТНИХ ПОСЛУГ В НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ»

Екскурсії маркованими маршрутами, екологічними стежками. Відвідування (подорож) туристами, екскурсантами еколого-пізнавальних туристичних маршрутів та екологічних стежок на території Перкалабського та Селятинського ПНДВ (без супроводу).

для дорослих - 100 UAH

для дітей віком до 14 р. - 50 UAH

Екскурсії маркованими маршрутами, екологічними стежками. Відвідування (подорож) туристами, екскурсантами еколого-пізнавальних туристичних маршрутів та екологічних стежок на території Перкалабського та Селятинського ПНДВ (з супроводом)

для групи до 12 осіб - 1 екскурсія - 1000 UAH

Прогулянка (подорож) на велосипеді

день - 300 UAH

половина дня (до 5 годин) - 180 UAH

2 години - 120 UAH

1 година - 60 UAH

Користування стоянкою автотранспорту*

Автобуси і вантажні автомобілі - 100 UAH

Легкові автомобілі - 70 UAH

Мототранспорт - 50 UAH

Користування альтанкою* - 250 UAH

Проведення громадянами любительської фото/відео зйомки - 50 UAH

Проведення громадянами та організаціями відео/кіно та телевізійних зйомок - 500 UAH

Проживання в приміщенні екологоосвітнього візит центру в селі Рижа за 1 добу з людини - 450 UAH

Проживання (ночівля в приміщеннях ПНДВ) за 1 добу з людини - 300 UAH

Перевезення туристів, відпочиваючих (трансфер або автоекскурсія Путила – територія НПП «Черемоський» - 1 виїзд - 3500 UAH

Надання у користування майна доба/чол:

- туристичний килимок - 50 UAH

- спальний мішок - 100 UAH

- намет - 300 UAH

***Категорії осіб, які звільняються від плати:**

- учасники бойових дій;
- ліквідатори аварії на ЧАЕС;
- особи з інвалідністю I-II групи;
- працівники природно-заповідних установ України при виконанні службових обов'язків.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

1-й квартал 2024 року (3)

СТОРІНКАМИ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ»

ПІДСНІЖНИК БІЛОСНІЖНИЙ *Galanthus nivalis* L

Опис: багаторічна трав'яна рослина 8-20 см заввишки із підземною цибулиною. Квітки на пониклих квітконіжках. Зовнішніх листочків оцвітини 3, вони білі, видовжені; внутрішні листочки (3) вдвічі коротші, дзвоникоподібні, прямі, із зеленкуватою плямкою на кінці. Коли квітне: ранньою весною місцями в лісах утворює на ґрунті чудовий білий мереживний килим. Цвіте у березні — квітні (навіть у лютому, якщо тепла зима). Дуже цінна декоративна рослина. Цибулини отруйні. У легендах: підсніжник - символ надії. За однією старовинною легендою, коли перші люди були вигнані з раю, на землі йшов сніг і було холодно. Єва дуже змерзла. Щоб її утішити, надати надії на кращі часи, кілька сніжинок перетворилися у ніжні квіти підсніжника - провісника весни. Охорона: заборонено збір квітів підсніжників, викопування цибулин з метою продажу або пересадки.

КАЛЕНДАР ПРИРОДНИХ ЦИКЛІВ ТА ПОДІЙ НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ» НА КВІТЕНЬ

2024 КВІТЕНЬ

Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця	Субота	Неділя
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

- ❖ **1 квітня** – Міжнародний день птахів;
- ❖ **4 квітня** – Міжнародний день бродячих тварин;
- ❖ **15 квітня** – День екологічних знань;
- ❖ **19 квітня** – День підсніжника;
- ❖ **20 квітня** – Всеукраїнський день довкілля;
- ❖ **22 квітня** – Міжнародний день Землі;
- ❖ **3-4 тиждень квітня** – Марш парків.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК ЧЕРЕМОСЬКИЙ

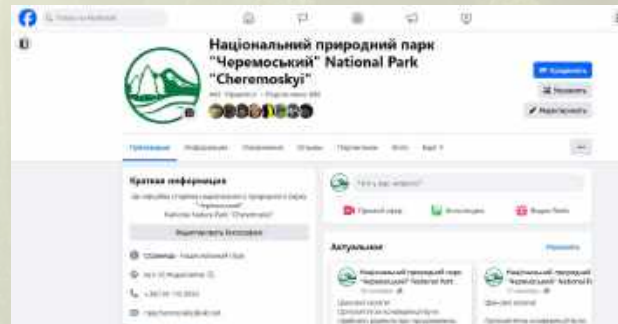
1-й квартал 2024 року (3)

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ

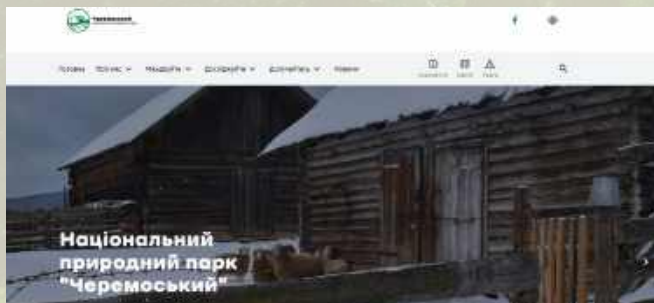
INSTAGRAM

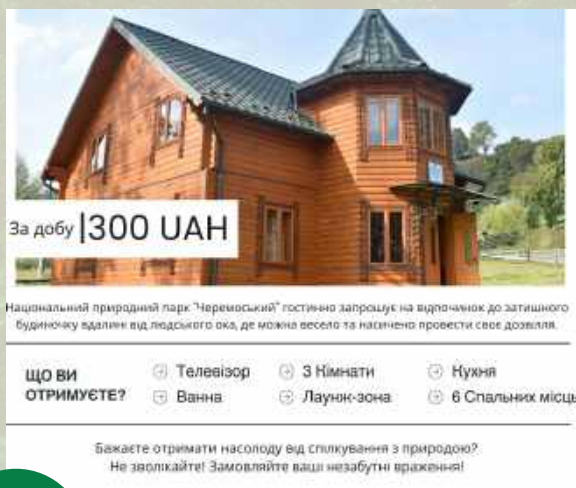
FACEBOOK

САЙТ

ГОСТЬОВИЙ БУДИНОК

Бронювання «Гостинного будинку» здійснюється:

- За телефоном +38 (096) 112-86-93 з 8:30 до 17:00 год. без вихідних
- Через електронну пошту: prrcheremoskiy@ukr.net.
- Заїзд з 14:00 год. - виїзд до 12:00 год.
- При поселенні гість зобов'язаний пред'явити документ, що засвідчує особу і заповнити анкету проживаючого.